

PODSTAWY OPIEKI POŁOŻNICZEJ

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/25
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy/kierunkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie Rozwiązanie przypadków w aplikacji „Wirtualny Pacjent” Egzamin OSCE Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Dydaktyki Ginekologiczno – Położniczej, ul. Litewska 14/ 16 Zakład Biologii Medycznej, ul Litewska 14/16

<p>Kierownik jednostki/kierownicy jednostek</p>	<p>NZG - Dr hab. n. med. Grażyna Bączek NZI - dr hab. n. o zdr. Gabriela Olędzka</p>
<p>Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</p>	<p>dr n.med. i n.o zdr. Agnieszka Iwan Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej agnieszka.iwan@wum.edu.pl</p>
<p>Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)</p>	<p>Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej dr n.med. i n.o zdr. Agnieszka Iwan agnieszka.iwan@wum.edu.pl</p> <p>Zakład Biologii Medycznej dr hab. n. med. Gabriela Olędzka ul. Litewska 14/16</p>
<p>Prowadzący zajęcia</p>	<p>dr hab. n. med. Gabriela Olędzka dr n.med. i n.o zdr. Agnieszka Iwan dr n. o zdr. Mariola Błachnio mgr Anna Kabala mgr Elżbieta Pawłowska mgr Joanna Kiełbasińska mgr Joanna Kowalczyk-Nowakowska mgr Anna Durka mgr Magdalena Krauze mgr Ewa Mostowska lic. Magdalena Wójcik lic. Elżbieta Dydek lic Marzena Wilczyńska mgr Jolanta Kowalska lic Wioletta Zwierzchowska mgr Olga Karczewska dr Sylwia Jarzynka dr Anna Koryszewska-Bagińska dr Edyta Hendiger</p>

	<p>dr hab. Marcin Padzik mgr Kamila Strom mgr Dzierżak – Postek Edyta lic Andrzejczuk Barbara mgr Rostoniec Maryla mgr Ruszkowska Joanna mgr Pituch Małgorzata mgr Kalita-Kurzyńska Kinga mgr Sulejewska Dorota mgr Kotek Agnieszka mgr Piźlecka Magdalena mgr Mostowska Ewa mgr Gorsiak Anna dr n.med. Filipek Kinga mgr Juszczak Anna mgr Kawczyńska Katarzyna mgr Wójcik Magda mgr Jankowska Marlena mgr Mróz Aleksandra mgr Matysiak Monika mgr Piórkowska Zofia mgr Ścisłowska Natalia mgr Zbrzeźniak Romana mgr Radzewicz Marta mgr Zwierz Karolina mgr Ciszewska Dorota mgr Wojciechowska Iwona mgr Dudzińska Małgorzata mgr Szymczyk Eliza mgr Aleksandra Mołas</p>
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, I i II semestr II rok, IV semestr	Liczba punktów ECTS	21
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	74	5	
Seminarium (S)	30	2	
Ćwiczenia (C)	100	5	
Zajęcia Praktyczne (ZP)	160	4,5	
Praktyka zawodowa (PZ)	80	3	
Samodzielna praca studenta			
Samokształcenie	50	1,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Dostarczenie wiedzy w zakresie budowy anatomicznej i morfologicznej gruczołu piersiowego oraz fizjologii procesu laktacji.
C2	Przekazanie wiedzy na temat korzyści wynikających z karmienia piersią, możliwych przeciwwskazań do karmienia piersią oraz szczegółowe omówienie składu pokarmu kobiecego i czynników, które go determinują.
C3	Kształcenie dotyczące oceny stanu odżywienia kobiety ciężarnej i omówienie zasad żywienia w zależności od stanu odżywienia matki.
C4	Przedstawienie zasad żywienia kobiet karmiących piersią i przygotowanie do aktywnej roli położnej w zakresie edukacji żywieniowej w czasie laktacji.
C5	Zapoznanie studenta z zasadami opieki nad ciężarną z ciążą fizjologiczną, nad rodzącą podczas fizjologicznego porodu oraz nad położnicą i jej dzieckiem/rodziną
C6	Przygotowanie studenta do objęcia opieką ciężarnej, rodzącej, położnicy i jej dziecka podczas zajęć w szpitalu
C7	Zapoznanie studenta z podstawami teoretycznymi opieki nad pacjentką, niezbędnymi do oceny sytuacji zdrowotnej, zaplanowania opieki i podjęcia działań w warunkach symulowanych i w pracowni umiejętności wdrożenie tej opieki podczas działań praktycznych.
C8	Kształcenie dotyczące wiadomości i umiejętności niezbędnych do realizacji procesu pielęgnowania i sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem z uwzględnieniem jego stanu
C9	Dostarczenie wiedzy z zakresu higieny rąk i jej miejsca w profilaktyce rozprzestrzeniania się zakażeń szpitalnych

C10	Przygotowanie do pracy zespołowej, w szczególności aktywnej roli położnej w zapobieganiu swoistym zagrożeniom biologicznym w czasie ciąży i porodu
C11	Przygotowanie do pracy z materiałem biologicznym i diagnostycznym

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)*

<p>Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i></p>	<p>Efekty w zakresie</p>
--	---------------------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

C.W1	Status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania rozwoju zawodu położnej;
C.W2	Rolę, funkcje zawodowe i zadania położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną
C.W3	Rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia
C.W4.	istotę opieki pielęgniarskiej i położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Betty Neuman, Callista Roy, Madeleine Leininger, Ramona Mercer, Aaron Beck)
C.W5	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
C.W6	Metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w pracy położnej w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie połogu i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chora ginekologicznie
C.W7	zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
C.W8	Zasady dokumentowania stanu zdrowia i prowadzenia dokumentacji medycznej

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U1	Posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej
C.U2	Gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety chorej ginekologicznie, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej
C.U3	Prowadzić dokumentację medyczną i posługiwać się nią
C.U4	Przygotowywać kobietę, jej dziecko, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu
C.U5	prowdzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta
C.U6	wykonuje pulsoksymetrię, pomiary podstawowych parametrów życiowych, pomiary antropometryczne, w tym noworodka po porodzie, i gazometrię, w tym z krwi pępowinowej
C.U7	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii
C.U8	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, a także zabezpieczać pobrany materiał;
C.U9	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe
C.U10	wykonywać badania przesiewowe noworodka;
C.U11	wykonywać badanie piersi i oceniać gruczoł piersiowy;
C.U12	przechowuje i przygotowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami, podaje pacjentom leki różnymi drogami oraz oblicza dawki leków i modyfikuje dawki insuliny
C.U13	wykonywać szczepienia przeciwko grypie, WZW i HPV
C.U14	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych, wykonuje kroplowe wlewy dożylnie oraz monitoruje i pielęgnuje miejsce wkłucia obwodowego
C.U15	zakłada cewnik do pęcherza moczowego i usuwa go oraz monitoruje diurezę
C.U16	wykonuje zabiegi doodbytnicze
C.U17	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować i usuwać ten zgłębnik, w tym u noworodka i niemowlęcia
C.U18	Wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta, w tym noworodka i niemowlęcia;
C.U19	wykonuje zabiegi higieniczne, pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze
C.U20	dobiera metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz ocenia ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosuje działania profilaktyczne

C.U21	Przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod, wykonywać ćwiczenia czynne i bierne oraz gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych
C.U22	stosuje zabiegi przeciwzapalne
C.U23	Stosować zasady aseptyki i antyseptyki oraz planować i wdrażać postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	Przestrzegania praw pacjenta
K3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonane czynności zawodowe
K5	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
K7	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁADY		
W1 – NZG (3h)	<i>Wpływ stylu życia na zdrowie prokreacyjne i ciążę. Wpływ używek, leków i stylu życia na okres przedkoncepcyjny- zadania położnej. Użytki a ciąża. .</i>	C.W2
W2 – NZG (6h)	<i>Wprowadzenie do laktacji. Pokarm naturalny – badania nad składem mleka kobiecego, analiza czynników wpływających na jego wartość odżywczą. Funkcjonowanie Banków Mleka w Polsce. Zmiany zachodzące w gruczołach piersiowych w czasie ciąży. Fazy procesu laktacji. Poziomy leżące u podstaw laktacji (hormonalny, neurohormonalny, autokryny); odruch prolaktynowy, odruch oksytocynowy. Edukacja matek. Przeciwwskazania do karmienia piersią. Korzyści wynikające z karmienia piersią (dla matki i dla dziecka).</i>	C.W2, C.W3
W3 – NZG (3h)	<i>Szkoła rodzenia jako jedna z form edukacji kobiety i jej rodziny. Omówienie programu szkoły rodzenia.</i>	C.W6
W4 – NZG (3h)	<i>Przebieg porodu fizjologicznego. Definicja porodu i jego charakterystyka. Aktywność fizyczna w okresie porodu, aktywność seksualna, dieta, suplementacja. Higiena dnia codziennego. Przygotowanie położnicy do samoopieki i samopielęgnacji w domu w poszczególnych dobach/etapach porodu.</i>	C.W6
W5 – NZG (3h)	<i>Opieka nad noworodkiem w trzecim i czwartym okresie porodu. T18. Wpływ pierwszego kontaktu na matkę i dziecko. Zachowania wrodzone po porodzie, po umieszczeniu noworodka w kontakcie skóra do skóry. Zapewnienie bezpieczeństwa noworodka. Gotowość matki i dziecka do podjęcia pierwszego karmienia. Rola położnej w ocenie stanu noworodka po porodzie. Pierwsze czynności pielęgnacyjne nad noworodkiem. Fizjologia pierwszego oddechu w kontekście przebytego porodu.</i>	C.W6
W6 – NZG (6h)	<i>Opieka nad położnicą i noworodkiem po porodzie fizjologicznym. Ocena stanu ogólnego, położniczego i emocjonalnego pacjentki po porodzie fizjologicznym. Wirtualny pacjent</i>	C.W6, C.W8
W7 – NZG (6h)	<i>Opieka nad położnicą i noworodkiem po porodzie zabiegowym. Ocena stanu ogólnego, położniczego i emocjonalnego pacjentki po porodzie zabiegowym. Wirtualny pacjent</i>	C.W6, C.W8
W8 – NZG (6h)	<i>Opieka nad położnicą i noworodkiem po cięciu cesarskim. Ocena stanu ogólnego, położniczego i emocjonalnego pacjentki po cięciu cesarskim. Pielęgnacja rany po cięciu cesarskim. Wirtualny pacjent</i>	C.W6, C.W8
W9 – NZG (6h)	<i>Proces pielęgnowania pacjentki. T.15. Zebranie wywiadu ogólnego, położniczego ginekologicznego. Problemy</i>	C.W6, C.W8

	<i>pielęgnacyjne pacjentki, planowanie i realizowanie opiek. Wirtualny pacjent</i>	
W15 – NZG (Podst.piel) (2h)	<i>Podstawy naukowe pielęgniarstwa</i>	C.W4
W16 – NZG (Podst.piel) (1h)	<i>Rola, funkcje i zadania pielęgniarzki</i>	C.W4
W17 – NZG (Podst.piel) (1h)	<i>Teorie pielęgnowania</i>	C.W4
W18 – NZG (Podst.piel) (2h)	<i>Podstawy opieki nad ciężko chorym, chorym o niepomyślnym rokowaniu, przewlekle chorym i umierającym – różnicowanie pojęć</i>	C.W5
W19 – NZG (Podst.piel) (2h)	<i>Stan zagrożenia życia – opieka i postępowanie.</i>	C.W5
W20 – NZG (Podst.piel) (2h)	<i>Opieka nad pacjentem cierpiącym ból.</i>	C.W5
W21 – NZG (Podst.piel) (2h)	<i>Wstrząs – rodzaje, przyczyny, postępowanie.</i>	C.W5
W22-NZI (4h)	<i>Zmiany ustrojowe zachodzące w organizmie kobiety w czasie ciąży. Zmiany zachodzące w układzie krążenia, oddechowym, pokarmowym. POP</i> <i>Zmiany ustrojowe zachodzące w organizmie kobiety w czasie ciąży. Zmiany zachodzące w układzie moczowo-płciowym i wydzielania wewnętrznego. Zmiany metabolizmu kobiety ciężarnej</i>	C.W2, C.W3, C.W6
W23-NZI (3h)	<i>Rola i Zastosowania Komórek Macierzystych w Położnictwie. Wprowadzenie do komórek macierzystych. Komórki macierzyste w rozwoju płodowym. Potencjalne zastosowania komórek macierzystych w położnictwie. Zbieranie i przechowywanie komórek macierzystych: Metody pozyskiwania komórek macierzystych (np. z krwi pępowinowej, tkanki tłuszczowej).</i> <i>Procesy przechowywania i bankowania komórek macierzystych.</i>	C.W6
W24-NZI (3h)	<i>Wprowadzenie do szczepień w ciąży. Zasady szczepień w ciąży:</i> <i>Bezpieczeństwo szczepień w okresie ciąży. Okresy, w których szczepienia są zalecane. Szczepienia zalecane w ciąży: Szczepienia przeciwko grypie. Szczepienia przeciwko tężcowi, błonicy i krztuścowi. Inne szczepienia zalecane w określonych przypadkach (np. przeciwko ospie wietrznej, różyczce, śwince). Korzyści szczepień dla matki i dziecka. Bezpieczeństwo szczepień w ciąży. Sytuacje szczególne i przeciwwskazania. Znaczenie szczepień w okresie pandemii: Szczepienia przeciwko COVID-19 w ciąży. Aktualne wytyczne i</i>	C.W6

	<i>badania dotyczące szczepień przeciwko COVID-19 u ciężarnych</i>	
W25-NZI (Podst. Piel.) (5h)	<i>Zmiany w mikrobiomie zachodzące w organizmie kobiety w czasie ciąży. Zakażenia na oddziałach noworodkowych i ginekologiczno-położniczych: Zapobieganie i rola położnej. Zakażenia na oddziałach noworodkowych: Najczęstsze rodzaje zakażeń noworodków. Przenoszenie infekcji na oddział noworodkowy. Skutki zakażeń noworodków. Zakażenia na oddziałach ginekologiczno-położniczych: Najczęstsze rodzaje zakażeń pacjentek położniczych. Przenoszenie infekcji na oddział ginekologiczno-położniczy. Skutki zakażeń ginekologiczno-położniczych</i>	C.W.7
W26-NZI (Podst. Piel.) (5h)	<i>Przetaczanie Krwi i Produktów Krwiopochodnych: Procedury, Bezpieczeństwo i Wskazania. Wprowadzenie do przetaczania krwi. Krew i jej składniki: Skład krwi: czerwone krwinki, białe krwinki, płytki krwi, osocze. Funkcje poszczególnych składników krwi. Bezpieczeństwo przetaczania krwi: Zasady bezpieczeństwa pacjenta i donora. Wykluczenie ryzyka przenoszenia chorób przez transfuzję. Procedury transfuzji krwi. Reakcje i powikłania po transfuzji. Wskazania do transfuzji krwi i produktów krwiopochodnych. Etyczne i prawne aspekty przetaczania krwi. Rola personelu medycznego w procesie transfuzji. Zadania pielęgniarki, położnej, lekarza i technika laboratoryjnego. Współpraca z personelem laboratoryjnym i bankami krwi.</i>	C.W5
SEMINARIA		
S1 – NZG	<i>Uwarunkowania historyczne i status prawny zawodu położnej. Istota zawodu położnej. T1.. Zadania i funkcje zawodowe położnej. Samodzielność zawodu położnej.</i>	C.W1, C.W.2, C.U1
S2 – NZG	<i>Opieka przedkoncepcyjna. T2. Cele opieki przedkoncepcyjnej. Udział położnej w przygotowaniu do rodzicielstwa/ Czynnika ryzyka wpływające na zapłodnienie i przebiegu ciąży (cechy indywidualne rodziców). Promocja zachowań prozdrowotnych.</i>	C.W6, CU2
S3 – NZG	<i>Fizjologia ciąży. T3. Gra hormonalna w okresie ciąży. Zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie ciąży. Dolegliwości w okresie ciąży - sposoby ich łagodzenia. Szczepienia ochronne w ciąży.</i>	C.W6, C.U2; C.U 13
S4 – NZG	<i>Ocena czynników ryzyka niepowodzenia w laktacji i sposób postępowania</i>	C.W6, C.U2
S5 – NZG	<i>Opieka nad kobietą i noworodkiem w pierwszych dobach połogu. T5. Zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie połogu. Pielęgnacja krocza. Zasady wykonywania badań przesiewowych u noworodka</i>	C.W6, C.U1, C.U2, C.U10

S6 – NZG	<i>Opieka nad kobietą w położu po cięciu cesarskim. T6. Pielęgnacja rany po cięciu cesarskim</i>	C.W6, C.U1, C.U2
S7 – NZG	<i>Fizjologia laktacji. T7.Monitorowanie przebiegu karmienia – wskaźniki skutecznego karmienia. Ssanie (wskaźniki pobierania pokarmu, ocena efektywności karmienia) Mechanizm ssania. Ocena efektywności karmienia. Zasady postępowania w czasie laktacji. Długość karmienia piersią. Standardy postępowania.</i>	C.W6; C.U18
S8 – NZG (Podst.piel)	<i>Proces pielęgnowania. Cechy procesu pielęgnowania. Etapy procesu pielęgnowania</i>	C.W8
S9 – NZG (Podst.piel)	<i>Odleżyny. Definicja i etapy powstawania odleżyn. Profilaktyka, objawy, podział i leczenie odleżyn.</i>	C.W8; C.U20
S10 – NZG (Podst.piel)	<i>Objawy pochodzące z układu krążenia i układu oddechowego. Funkcje układu krążenia oddechowego. Charakterystyka tętna, ciśnienia tętniczego krwi i oddechów. Zaburzenia pracy układu krążenia i układu oddechowego.</i>	C.W8
S11 – NZG (Podst.piel)	<i>Objawy pochodzące z układu pokarmowego i moczowego. Charakterystyka zaburzeń pracy w układzie pokarmowym i moczowym.</i>	C.W8
S12 – NZG (Podst.piel)	<i>Objawy pochodzące z układu nerwowego. Objawy neurologiczne i psychiczne świadczące o zaburzeniach funkcjonowania układu nerwowego.</i>	C.W8
S13 – NZI (2h)	<p><i>Aseptyka i Antyseptyka</i></p> <p><i>Wprowadzenie do aseptyki i antyseptyki:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Definicja aseptyki i antyseptyki.</i> • <i>Rola aseptyki i antyseptyki w opiece położniczej.</i> <p><i>Techniki mycia rąk i aseptyczne ubieranie się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wyjaśnienie procedury mycia rąk w kontekście aseptyki.</i> • <i>Jak prawidłowo ubierać się w stroje ochronne.</i> <p><i>Aseptyka w sali porodowej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Procedury zachowania aseptyki podczas porodu.</i> • <i>Dezynfekcja i przygotowanie miejsca porodu.</i> <p><i>Antyseptyka w opiece po porodzie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Użycie antyseptyków w pielęgnacji noworodka.</i> • <i>Zapobieganie infekcjom u noworodków.</i> <p><i>Zasady przechowywania i transportu materiałów medycznych:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak przechowywać i przemieszczać materiały medyczne zachowując aseptykę.</i> 	C.W5, C.W7
S14 – NZI (2h)	<p><i>Postępowanie w Przypadku Ekspozycji na Zakażenia</i></p> <p><i>Ryzyko ekspozycji na zakażenia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Czynniki ryzyka związanego z pracą na oddziale położniczym.</i> • <i>Konsekwencje ekspozycji na zakażenia.</i> 	C.W5, C.W7

	<p><i>Procedury w przypadku ekspozycji na zakażenia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak należy zgłosić ekspozycję na zakażenie.</i> • <i>Kiedy i jak stosować profilaktykę po ekspozycji (PEP).</i> <p><i>Zasady izolacji i ochrony osobistej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W jaki sposób izolować pacjentki zakażne.</i> • <i>Jak korzystać z właściwego sprzętu ochrony osobistej (np. masek, rękawiczek).</i> <p><i>Edukacja personelu w zakresie bezpieczeństwa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak kształtować świadomość personelu na temat ryzyka i procedur bezpieczeństwa.</i> 	
S15 – NZI (Podst.piel) (2h)	<p><i>Krew i Zasady Transfuzji</i></p> <p><i>Znaczenie krwi i jej składników:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Skład krwi i jej funkcje.</i> • <i>Wskazania do transfuzji krwi.</i> <p><i>Bezpieczeństwo i wybór dawcy krwi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak zapewnić bezpieczne pobieranie krwi.</i> • <i>Kryteria wyboru odpowiednich dawców.</i> <p><i>Zasady przechowywania i transportu krwi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak przechowywać krew i jej składniki.</i> • <i>Bezpieczny transport krwi do pacjenta.</i> <p><i>Procedura transfuzji krwi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak przygotować pacjenta do transfuzji.</i> • <i>Bezpieczne przeprowadzenie transfuzji i monitorowanie pacjenta.</i> <p><i>Komplikacje i reakcje transfuzji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak rozpoznawać i leczyć ewentualne komplikacje po transfuzji.</i> <p><i>Etyka i zasady prawa w transfuzji krwi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kwestie związane z dobrowolnym dawstwem krwi i zgodą pacjenta</i> 	C.W5, C.W6
ĆWICZENIA		
C1 – NZG (5h)	<p><i>Naturalne metody rozpoznawania płodności. T1. Metody wielowskaźnikowe. Szczegółowe omówienie metody objawowo termicznej Rotzera i zasad jej prowadzenia. Sposób wypełniania i interpretacji karty cyklu. Nauka samobadania szyjki macicy i obserwacji śluzu.</i></p>	C.U1; C.U2, C.U3
C2 – NZG (5h)	<p><i>Przygotowanie psychofizyczne ciężarnej do porodu-ćwiczenia usprawniające i oddechowe. T4. Zasady funkcjonowania szkoły rodzenia. Rodzaje ćwiczeń gimnastycznych dla ciężarnych. Gimnastyka oddechowa przed porodem.</i></p>	C.U1;
C3 – NZG (5h)	<p><i>Przyjęcie ciężarnej, rodzącej do szpitala i sali porodowej. Obliczanie terminu porodu różnymi metodami. T3. Postępowanie przy przyjęciu ciężarnej/rodzącej do szpitala i sali porodowej w trybie</i></p>	C.U2, C.U3

	<i>nagłym i planowym. Metody obliczania terminu porodu i określania wieku ciążowego. Elementy oceny sytuacji położniczej z ocena czynników ryzyka. Dokumentowanie przyjęcia ciężarnej/rodzącej do szpitala. Biocenoza pochwy. Przygotowanie pacjentki i położnej do pobrania wymazu do oceny biocenozy pochwy. Postępowanie z pobranym materiałem,</i>	
C4 – NZG (5h)	<i>Nakładanie jałowej odzieży ochronnej, przygotowanie zestawów do porodu i szycia krocza T1. Zakładanie odzieży ochronnej i jałowych rękawic. Prezentacja narzędzi położniczych, sprzętu medycznego i materiałów opatrunkowych. Przygotowanie zestawów do porodu i szycia.</i>	C.W7; C.U4;C.U23
C5,6 – NZG (10h)	<i>Proces pielęgnowania pacjentki. T8. Etapy procesu pielęgnowania. Najczęstsze problemy położniczo-pielęgnacyjne i sposoby ich rozwiązywania. Dokumentowanie procesu pielęgnowania</i>	C.U1, C.U2; C.U3
C7,8 – NZG (10h)	<i>Sztuka karmienia piersią. T.9 Technika karmienia, podstawowe pozycje do karmienia, sposoby przystawiania dziecka do piersi, Mechanizm ssania (prawidłowe i nieprawidłowe uchwycenie piersi, podstawowe odruchy). Sposoby odciągania pokarmu (odciąganie ręczne, odciąganie z użyciem sprzętu do odciągania pokarmu). Przechowywanie pokarmu kobiecego. Metody dokarmiania dzieci karmionych piersią (zakraplacz, łyżeczka, kubeczek, cewnik, butelki specjalistyczne, system SNS). Zasady badania gruczołu piersiowego. Przygotowanie pacjentki i położnej do badania gruczołu piersiowego.</i>	C.U2, C.U4 ,C.U11; C.U18, C.U21
C9 – NZG (Podst.piel)	<i>Profilaktyka zakażeń szpitalnych. Aseptyka, antyseptyka.</i>	C.U23
C10 – NZG (Podst.piel)	<i>Prowadzenie dokumentacji medycznej: karta gorączkowa, indywidualna karta zleceń lekarskich, raport pielęgniarstwa.</i>	C.U3
C11 – NZG (Podst.piel)	<i>Mierzenie temperatury, tętna, oddechów, ciężaru ciała i wzrostu.</i>	C.U4, C.U6
C12 – NZG (Podst.piel)	<i>Mierzenie ciśnienia tętniczego</i>	C.U4, C.U6
C13 – NZG (Podst.piel)	<i>Pomiar poziomu glukozy we krwi.</i>	C.U4, C.U6, C.U9
C14 – NZG (Podst.piel)	<i>Enema – zasady, wskazania, przeciwwskazania.</i>	C.U4; C.U16
C15 – NZG (Podst.piel)	<i>Płukanie żołądka.</i>	C.U4
C16 – NZG (Podst.piel)	<i>Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego – zasady, sposób wykonania, rodzaje cewników. Prowadzenie bilansu płynów.</i>	C.U4; C.U5; C.U15

C217 – NZG (Podst.piel)	<i>Zasady podawania leków – doustnych, wziewnych, przez błonę śluzową, doodbytniczych.</i>	C.U4; C.U12; C.U16
C18 – NZG (Podst.piel)	<i>Wstrzyknięcia śródskórne. Manipulowanie sprzętem do wstrzyknięć.</i>	C.U4
C19 – NZG (Podst.piel)	<i>Nakłucie żyły, pobieranie krwi.</i>	C.U4,
C20 – NZG (Podst.piel)	<i>Wstrzyknięcia podskórne.</i>	C.U4
C21 – NZG (Podst.piel)	<i>Wstrzyknięcia domięśniowe.</i>	C.U4
C22 – NZG (Podst.piel)	<i>Podawanie leków drogą dożylną, zakładanie wenflonu, przygotowanie wlewu dożylnego.</i>	C.U4; C.U12, C.U14
C23 – NZI (4h) (Podst.piel)	<i>Chirurgiczne mycie rąk. Zakładanie jałowych rękawiczek. Rola sterylizacji i dezynfekcji: Omówienie znaczenia sterylizacji i dezynfekcji w kontekście opieki położniczej i neonatologicznej. Przedstawienie różnych metod sterylizacji, takich jak sterylizacja parą wodną, promieniami UV lub gazem. Dezynfekcja powierzchni i sprzętu. Wyjaśnienie różnicy między sterylizacją a dezynfekcją. Praktyczne ćwiczenia dezynfekcji powierzchni i sprzętu używanego na oddziale położniczym i neonatologicznym. Bezpieczeństwo personelu.</i>	C.U4
C24 – NZI (4h) (Podst.piel)	<i>Pobieranie materiału do badań diagnostycznych: moczu, kału, płwociny, krwi, wymazy z jamy ciała. Oznaczenia zdecentralizowane oparte o tzw. szybkie testy (pomiar stężenia glukozy przy użyciu glukometrów). Glukoza: wskazania do wykonania, sposób pobrania materiału, wartości prawidłowe i patologiczne</i>	C.U4, C.U7
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
ZP1 - NZG	<i>Obserwacja i pielęgnacja położnicy i noworodka w przypadku fizjologicznego przebiegu porodu. Pielęgnacja rany krocza. Kinezyterapia w porodu.</i>	CW6, C.W8 C.U1-C.U23 K1-K7
ZP2 – NZG	<i>Obserwacja i pielęgnacja położnicy i noworodka po cięciu cesarskim. Pielęgnacja rany brzucha. Kinezyterapia w porodu.</i>	CW6, C.W8 C.U1-C.U23 K1-K7
ZP3 – NZG	<i>Obserwacja i pielęgnacja położnicy i noworodka po porodzie zabiegowym. Pielęgnacja rany krocza. Kinezyterapia w porodu.</i>	CW6, C.W8 C.U1-C.U23 K1-K7
ZP4 – NZG	<i>Fizjologia laktacji i karmienie piersią. Zasady postępowania w poszczególnych problemach laktacyjnych.</i>	CW6, C.W20 C.U1-C.U23 K1-K7
ZP5 – NZG	<i>Opieka nad noworodkiem- kąpiel, pielęgnowanie kikutu pępownicy, badania przesiewowe, zgłębnikowanie żołądka</i>	C.W6 C.U1-C.U23

K1-K7

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Rabiej M., Barbara Mazurkiewicz B., Pielęgowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
2. Zarzycka D., B. Ślusarska, Podstawy Pielęgniarsstwa, tom 1 i 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
3. Ciechaniewicz W., Pielęgniarsstwo ćwiczenia t. 1 i 2, PZWL Warszawa 2014

Uzupełniająca

1. Królak-Olejnik B., Czosnykowska-Łukacka M., Olejnik I. Aktualne zalecenia dotyczące karmienia naturalnego noworodków urodzonych przedwcześnie z uwzględnieniem wzmacniania mleka kobiecego. Postępy Neonatologii. 2019, 25 (2), 81-87.
2. Wesołowska A., Pawlus B., Bernatowicz-Łojko U., Boryszewska-Kornacka M. Funkcjonowanie Banków Mleka w Polsce – Praktyczne Rekomendacje. Postępy Neonatologii. 2018, 24(1), 59-64.
3. Karmienie piersią w teorii i praktyce. Praca zbiorowa pod red. Nehring-Gugulska M, Żukowska-Rubik M, Pietkiewicz A. Kraków: Wydawnictwo Medycyna Praktyczna; 2012. Wydanie II poprawione. 2017.

Rekomendowane strony internetowe:

<https://cnol.kobiety.med.pl/pl/www.pzh.gov.pl>

<https://www.who.int>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.U1-C.U23	Zaliczenie umiejętności w pracowni położniczej i pielęgniarskiej Obserwacja w działaniu	Uzyskanie 60% punktów przydzielanych na checklistach za wykonanie poszczególnych czynności Prawidłowe wykonanie zadania
CW6, C.U1; C.U2, C.U3, C.U18, K6	Sporządzenie dokumentacji w postaci procesu pielęgowania na podstawie przypadku w aplikacji „Wirtualny Pacjent” – 4 procesy pielęgowania	Wypełnione prawidłowo 4 procesy pielęgowania (min.60%)
C.W4, C.W5.	Zaliczenie wszystkich umiejętności z Podstaw Pielęgniarsstwa	60%

C.W7., C.W8., C.U3., C.U4., C.U5., C.U6., C.U7., C.U9., C.U12., C.U14., C.U15., C.U16., C.U19., C.U20., C.U21., C.U22.,		
C.W.1; C.W2; C.W3; C.W5; C.W6; C.W7; C.U1; C.U2; C.U10; C.U13; C.U23; C.U18	Egzamin testowy komputerowy (w sali komputerowej WUM)	Uzyskanie 60% prawidłowych odpowiedzi
C.W2, C.W3, C.W6, C.U18	Końcowy test zaliczeniowy (30 pytań testowych 1-krotnego wyboru).	<60% - brak zaliczenia ≥ 60% - zaliczenie
C.U1, CU18, K.1.	Sprawdzenie wstępnego przygotowania do zajęć seminaryjnych. Dyskusja podczas zajęć. Sprawdzanie karty pracy studenta.	Obecność na zajęciach, uzyskanie zaliczenia na karcie pracy studenta.
K.1-K.7	Samoocena studenta podczas zajęć praktycznych Ocena 360 stopni – ocena przez nauczyciela, pracowników szpitala, innych studentów i pacjenta	Ocena na podstawie skali Likerta samooceny w zakresie kompetencji społecznych. Kryterium zaliczenia – każdy efekt oceniony na 4 lub więcej

9. INFORMACJE DODATKOWE

NZG – strona internetowa Zakładu Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej

<https://zdg.wum.edu.pl/>

1. Dopuszczenie do Zajęć Praktycznych

Student jest zobowiązany do wysłuchania i wykonania wszystkich zadań na platformie e-learningowej w ramach wykładów oraz do rozwiązania wszystkich przypadków w aplikacji "Wirtualny Pacjent". Brak zaliczenia wykładów, seminariów, ćwiczeń oraz zadań do samodzielnego wykonania oraz niewykonanie przypadków w aplikacji, skutkuje brakiem możliwości uczestniczenia w zajęciach praktycznych oraz niezaliczeniem przedmiotu.

2A. Ubranie na Ćwiczenia Podstawy Opieki Położniczej (bez Podstaw Pielęgniarstwa)

Na ćwiczeniach obowiązuje góra od mundurku oraz obuwie medyczne. W wyjątkowych przypadkach nauczyciel może wcześniej poinformować o konieczności założenia innego stroju, dostosowanego do specyfiki zajęć. Brak odpowiedniego stroju skutkuje niedopuszczeniem studenta do zajęć.

2B. Ubranie na Ćwiczenia: Podstawy Pielęgniarstwa

Na ćwiczeniach obowiązuje całe umundurowanie oraz obuwie medyczne. Brak odpowiedniego stroju skutkuje niedopuszczeniem studenta do zajęć.

3. Nieobecności

Każdy student ma prawo opuścić 10% zajęć, co odpowiada jednej nieusprawiedliwionej bądź usprawiedliwionej nieobecności. W przypadku jej wystąpienia, konieczne jest odrobienie zaległych zajęć.

4. Procedura Odrobienia Zajęć

W przypadku nieobecności, zarówno usprawiedliwionej, jak i nieusprawiedliwionej, student jest zobowiązany do skontaktowania się z prowadzącym zajęcia następnego dnia od nieobecności. Nietrzymanie tego terminu może skutkować brakiem możliwości odrobienia zajęć.

5. Formy Odrobienia Zajęć

Po skontaktowaniu się z prowadzącym zajęcia, odrobienie zajęć powinno odbywać się z inną grupą, o ile istnieje taka możliwość. W przypadku braku dostępności innej grupy, prowadzący wyznacza zadanie do samodzielnego wykonania przez studenta, które będzie stanowić równoważną formę odrobienia zajęć. Odrobienie zajęć powinno nastąpić maksymalnie **7 dni** od daty skontaktowania się z nauczycielem.

6. Spóźnienia

Spóźnienie do 15 minut jest odnotowywane, a każde 3 spóźnienia są traktowane jako jedna nieobecność, którą należy odrobić według zasad zawartych w regulaminie.

7. Zakaz Używania Telefonów

Podczas zajęć obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych. Telefony powinny być wyłączone lub wyciszone i schowane przez cały czas trwania ćwiczeń.

8. Zaliczenie z seminariów z Podstaw Pielęgniarstwa

Zaliczenie seminariów odbywa się w formie pisemnej. Student ma prawo do dwóch poprawek zaliczenia, a w przypadku braku zaliczenia, ostatecznym terminem jest zaliczenie komisyjne.

9. Kontakt w Sytuacjach Nadzwyczajnych

W przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych proszę o kontakt z koordynatorem zajęć: agnieszka.iwan@wum.edu.pl

***NZI -Aktualne informacje odnośnie przedmiotu można znaleźć na stronie internetowej Zakładu:
<https://biologiamedyczna.wum.edu.pl/>***

Studentów obowiązuje:

Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych:

- fartuch ochronny
- wstępne przygotowanie do zajęć laboratoryjnych zgodnie z tematyką ćwiczeń
- zeszyt do samodzielnego notowania prowadzonych w ramach zajęć

1. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia/egzaminu końcowego jest obecność na wszystkich zajęciach.
2. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona.
3. Nieobecność spowodowaną chorobą należy usprawiedliwić poprzez okazanie prowadzącemu zwolnienia lekarskiego do wglądu.
4. Preferowaną formę odrobienia zajęć należy ustalić z prowadzącym.
5. Nieobecność na powyżej 50% zajęć skutkuje niezaliczeniem przedmiotu.
6. Zgodnie z regulaminem możliwe są 3 podejścia do egzaminu: pierwszy termin, egzamin poprawkowy i egzamin komisyjny.
7. Próg zaliczenia 60%.

8. Student ma możliwość przystąpienia do konsultacji u wykładowcy, po uprzednim indywidualnym umówieniu, w terminie wyznaczonym przez wykładowcę. Terminarz konsultacji poszczególnych wykładowców jest dostępny na stronie internetowej oraz w siedzibie Zakładu Biologii Medycznej.

8. Kontakt w dodatkowych sprawach studenckich i organizacyjnych: sekretariat nzi@wum.edu.pl, tel. 022-116-92-50, ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa, pokój 308. Dodatkowe informacje dla studentów dotyczące zajęć dostępne są na witrynie Zakładu Biologii Medycznej, <https://biologiamedyczna.wum.edu.pl> oraz w siedzibie jednostki.

9. Możliwość zapisu i uczestnictwa w pracach Studenckiego Koła Naukowego „AGAR”, kontakt: skn.agar@wum.edu.pl, sylwia.jarzynka@wum.edu.pl, anna.minkiewicz@wum.edu.pl, <https://www.facebook.com/Sknagarwum/>

Egzamin OSCE z umiejętności położniczych zawarty w sylabusie będzie przeprowadzony na 3 roku.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.”